

משרד האוצר דוברות והסברה

י"ד בטבת התשס"ד
8 בינואר 2004
ד.ב. 2004-47

**להלן עיקרי סיכום הדברים בין משרד האוצר וההסתדרות בנוגע לגיל הפרישה והסדרי הפנסיה. אתמול אישרה הכנסת בקריאה שלישית את חוק העלאת גיל הפרישה לגיל 64 לנשים ו- 67 לגברים.
(יצוין כי גם בהסכם שנחתם עם ההסתדרות גיל הפרישה עומד על 64 לנשים ו- 67 לגברים)**

עיקרי סיכום הדברים שנחתם בין שר האוצר ליו"ר ההסתדרות ביום 5.1.04, בנושא תוכנית ההצלה לקרנות הפנסיה בהתאם לסדר הסעיפים בסיכום כאמור.

סעיף 1 - תשלום תוספת לפנסיה (הפתק הצהוב)

במסגרת סעיף זה הוסדר תשלום תוספת לפנסיה לפנסיונרים שפרשו בין התאריכים 20/3/1996 ועד 30/9/2003 מקרנות שחלה עליהן שיטת הממוצעים עד ליום 30/9/03. גובה התוספת יקבע בהתאם לנוסחת המקדמות שנקבעה בסיכום הדברים מיום 31/1/2001. בנוסף, הובהר בסיכום הדברים כי ההסתדרות לא תעלה דרישה נוספת בעתיד לתשלום התוספת לפנסיה לפנסיונרים עתידיים.

סעיף 2 - שינויים בחוק הפיקוח בפרק הדין בתוכנית ההצלה לקרנות הפנסיה

שר האוצר יביא לאישור הממשלה הצעה לתיקון חוק הפיקוח על עסקי הביטוח, התשמ"א-1981, בנושאים הבאים:

- **מגבלת העלייה בשכר הריאלי** - תקרת הגידול בשכר הריאלי בגובה 2% תחל מאוקטובר 2003 במקום ממרץ 1996.
- **דמי ניהול מתשלומי הקרן לפנסיונרים** - דמי הניהול שמשלמים הפנסיונרים יגיעו לשיעור של 1.75% בשנת 2007 ואילך (2004 - 1/3%, 2005 - 1%, 2006 - 1.5%) במקום 2% כפי שקבוע כיום.
- **עליה בגובה דמי הגמולים** - תוספת התשלומים של העמיתים והמעבידים לקרנות תהיה זהה כך שעובד ישלם תוספת של 1.5% והמעביד תוספת של 1.5% (במקום 2% עובד ו- 1% מעביד).

התוספת תתבצע במדורג כך שבשנים 2004 עד 2006 יתווסף 1/3% ובשנת 2007 יתווסף 1/2% (במקום תוספת של 2/3% עובד ו - 1/3% מעביד בכל שנה עד שנת 2006).

סעיף 3 - דחיית גיל הפרישה

גיל הפרישה לגבר ולאישה ידחה כדלקמן:

- **גיל הפרישה לגבר** - גיל הפרישה לגבר יהיה 67 ויעלה בהדרגה בקצב של 4 חודשים לכל שנה (בשנת 2004 - גיל 65 ו - 4 חודשים, בשנת 2005 גיל 65 ו - 8 חודשים, בשנת 2006 גיל 66 וכן הלאה עד לשנת 2009) כפי שתוכנן מלכתחילה.
- **גיל הפרישה לאישה** - גיל הפרישה לאישה ידחה לגיל 64 (במקום גיל 67) ויעלה בקצב של 4 חודשים לכל שנה עד לשנת 2009 בו יגיע גיל הפרישה לאישה ל- 62. משנת 2009 ועד שנת 2011 יישאר גיל הפרישה לנשים 62 ואח"כ ימשיך לעלות בהדרגה עד לגיל 64. (בשנת 2012 גיל 62 ו - 4 חודשים, בשנת 2013 גיל 62 ו - 8 חודשים וכך הלאה עד לשנת 2017).

לנוחיותכם מצ"ב נספח א' המפרט את גילאי הפרישה לפי תאריך הלידה.

סעיף 4 - עיגון בהסכם קיבוצי

ההסתדרות מודיעה כי תפעל לעיגון דחיית גיל הפרישה ואת הגדלת דמי הגמולים בהסכם קיבוצי.

סעיף 5 - תוספת לסיוע הממשלתי

הסדרת לסיוע הממשלתי הנובע מהשינויים.

סעיף 6 - תקנון אחיד

במסגרת סיכום הדברים הוכנסו מספר תיקונים לתקנון האחיד של קרנות הפנסיה הותיקות שמונה להן מנהל מיוחד, שהעיקרי שבהם הנו הצמדת הפנסיות למדד בכל פעם שהמדד עולה בשיעור של 4.25% (במקום 5%) או אחת לשנתיים, המוקדם שביניהם.

מצורף ההסכם המלא

סיכום דברים מיום 5.1.2004

להלן יפורטו ההסכמות שהושגו בין שר האוצר לבין יו"ר ההסתדרות הכללית החדשה (להלן: "ההסתדרות") בעקבות ההידברות ביניהם:

- 1.1 1. פנסיונר הנמנה על קבוצת הפנסיונרים, כהגדרתה בסיכום הדברים בין שר האוצר לבין יו"ר ההסתדרות מיום 31.1.2001 ("סיכום הדברים מיום 31.1.2001"), שקיבל תשלום חודשי על חשבון התוספת, כמפורט בסעיף 3 לסיכום הדברים מיום 31.1.2001 (להלן: "התוספת"), עבור חודש ספטמבר 2003 (להלן: "פנסיונר"), יוסיף לקבל מהממשלה, באמצעות קרן הפנסיה בה היה מבוטח, תוספת כאמור, בגובה הסכום שהשתלם לו עבור חודש ספטמבר 2003, החל מחודש אוקטובר 2003 ואילך.
- 1.2 האמור בסעיף-קטן 1.1 לעיל יחול גם על כל אלה:
 - 1.2.1 מי שקיבל קצבת נכות מקרן הפנסיה וקיבל תשלום חודשי על-חשבון התוספת עבור חודש ספטמבר 2003, וכל עוד הוא מקבל את הקצבה האמורה;
 - 1.2.2 מי שקיבל קצבת נכות מלאה מקרן הפנסיה ברציפות ועד למועד בו הגיע לגיל קצבת זקנה, ואשר קיבל תשלום חודשי על-חשבון התוספת עבור חודש ספטמבר 2003, יוסיף לקבל תוספת כאמור גם לקצבת הזקנה;
 - 1.2.3 מי שקיבל קצבת שאירים מקרן הפנסיה וקיבל תשלום חודשי על-חשבון התוספת עבור חודש ספטמבר 2003;
 - 1.2.4 שאיריו של פנסיונר שקיבל תשלום חודשי על חשבון התוספת עבור חודש ספטמבר 2003, ושאייריו של מי שקיבל קצבת נכות מקרן הפנסיה כאמור בסעיף 1.2.1 לעיל.
- 1.3 פנסיונר אשר היה מבוטח באחת מקרנות הפנסיה הותיקות שעליהן חלה שיטת ממוצע היחסים של השכר (להלן: "קרנות הפנסיה") והנמנה על הפורשים לגמלאות מקרנות הפנסיה כאמור בתקופה שבין יום 1.1.2001 ועד יום 30.9.2003 בלבד (להלן: "תקופת תחילת הזכאות לקצבה"), יהיה זכאי לתוספת לקצבה שתחושב לפי נוסחת התשלום המפורטת בנספח 1 לסיכום הדברים, החל מהחודש בו יתוקן חוק הפיקוח על עסקי הביטוח, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח"), כאמור בסעיף 2.5 להלן.
- 1.4 האמור בסעיף קטן 1.3 לעיל יחול גם על כל אלה:
 - 1.4.1 מי שקיבל קצבת נכות מקרן הפנסיה בתקופת תחילת הזכאות לקצבה, וכל עוד הוא מקבל את הקצבה האמורה;

- 1.4.2 מי שקיבל קצבת נכות מלאה מקרן הפנסיה בתקופת תחילת הזכאות לקצבה ברציפות ועד למועד בו הגיע לגיל קצבת זקנה, יוסיף לקבל תוספת כאמור גם לקצבת הזקנה;
- 1.4.3 מי שקיבל קצבת שאירים מקרן הפנסיה בתקופת תחילת הזכאות לקצבה;
- 1.4.4 שאיריו של פנסיונר שקיבל תוספת לקצבה כאמור בסעיף 1.3 לעיל, ושאיריו של מי שקיבל קצבת נכות מקרן הפנסיה כאמור בסעיף 1.4.1 לעיל.
- 1.5 התוספת האמורה בסעיפים 1.1 עד 1.4 לעיל תשולם במלואה על-ידי הממשלה באמצעות קרנות הפנסיה ויחולו עליה סעיף 5 (שעניינו דמי ניהול) וסעיף 67 לתקנון האחד (שעניינו עדכון קצבאות), כפי שיהיו מעת לעת. למען הסר ספק, יובהר בזאת כי התוספת הנ"ל אינה מהווה חלק מהקצבה.
- 1.6 סעיף זה ייכנס לתוקף לאחר תיקון חוק הפיקוח על עסקי הביטוח, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח"), כאמור בסעיף 2.5 להלן.
- 1.7 יובהר בזאת, כי מי שנמנה על קבוצת הפעילים כהגדרתה בסעיף 2.3 לסיכום הדברים מיום 31.1.2001, ויפרוש לגמלאות מקרן הפנסיה לאחר יום 1.10.2003 לא יהיה זכאי לתוספת כאמור בסעיף 1.3 לעיל.
2. שר האוצר יביא לאישור הממשלה, תוך 30 ימים מיום חתימת סיכום דברים זה, הצעה לתיקון חוק הפיקוח בעניינים הבאים:
- 2.1 בסעיף 78(ב)(3) לחוק הפיקוח, לעניין תקרת העלייה הריאלית בשכר הקובע לקצבה, במקום "מרס 1996" יבוא "אוקטובר 2003".
- 2.2 סעיף 78(ב)(6) לחוק הפיקוח, שעניינו דמי ניהול, יתוקן כך שהקרן תנכה דמי ניהול בשיעורים כדלהלן:
- 2.2.1 בשנת 2004 - 1/3% ;
- 2.2.2 בשנת 2005 - 1% ;
- 2.2.3 בשנת 2006 - 1.5% ;
- 2.2.4 משנת 2007 ואילך - 1.75%.
- 2.3 סעיף 78א(1) לחוק הפיקוח, שעניינו תשלומי העמית השכיר לקרן, יתוקן כך שלתשלומי העמית השכיר ייוספו השיעורים כדלהלן:
- 2.3.1 בשנת 2004 1/3 נקודת האחוז ;
- 2.3.2 בשנת 2005 1/3 נקודת אחוז ;
- 2.3.3 בשנת 2006 1/3 נקודת האחוז ;
- 2.3.4 בשנת 2007 1/2 נקודת האחוז.

- כך שמשנת 2007 ואילך יהיה שיעור ההפרשה גבוה ב- 1.5 נקודות האחוז מהשיעור כפי שהיה במועד הקובע כהגדרתו בסעיף האמור.
- 2.4 סעיף 78א(2) לחוק הפיקוח, שעניינו הפרשות המעביד לקרן, יתוקן כך שתשלומי המעביד ייוספו השיעורים כדלהלן:
- 2.4.1 בשנת 2004 1/3 נקודות האחוז;
- 2.4.2 בשנת 2005 1/3 נקודות האחוז;
- 2.4.3 בשנת 2006 1/3 נקודות האחוז;
- 2.4.4 בשנת 2007 1/2 נקודות האחוז.
- כך שמשנת 2007 ואילך יהיה שיעור ההפרשה גבוה ב- 1.5 נקודות האחוז מהשיעור כפי שהיה במועד הקובע כהגדרתו בסעיף האמור.
- 2.5 סעיף 78ד(ד) לחוק הפיקוח - ככל שיוסף לחוק הפיקוח באמצעות הצעת חוק גיל פרישה, התשס"ד-2003 - ישונה כך שיעלה בקנה אחד עם האמור בסעיפים 1.1 עד 1.4 לעיל.
- 2.6 תחילתו של התיקון האמור בסעיף 2.1 לעיל הוא יום 1.10.2003. תחילתם של התיקונים המפורטים בסעיפים 2.2, 2.3 ו- 2.4 לעיל ביום תיקון חוק הפיקוח.
3. 3.1 לאור העובדה שבימים הקרובים צפויה לעבור בקריאה שניה ושלישית בכנסת הצעת חוק גיל פרישה, התשס"ד-2003 (להלן: "הצעת החוק"), אשר במסגרתה יועלה גיל הפרישה, כהגדרתו בהצעת החוק, לגברים לגיל 67 ולנשים לגיל 64, כמפורט בהצעת החוק, ומבלי שהדבר יהווה הסכמה מצד ההסתדרות לשינוי גיל הפרישה כאמור בהצעת החוק, יתוקן סעיף 78 ט(ב)(8) לחוק הפיקוח, כך שיימחקו המילים "מחציתו על-ידי שינוי זכויות של עמיתים ומחציתו" והנוסח בתיקון יהא הנוסח המוצע כדלקמן:
- "הועלה גיל הפרישה לפי כל דין, יועלה גיל הזכאות לקצבת זקנה בהתאמה; כל עוד לא הועלה גיל הפרישה לגיל 67 לגבר ולאישה, יכוסה ההפרש כולו על ידי הגדלת הסיוע הממשלתי מעבר לסכום הנקוב בפסקה (ו) של סעיף 78א(א), כאמור בפסקה (2) של אותו סעיף; לענין פסקה זו, "ההפרש" - ההפרש שבין התחייבויות הקרן כפי שיהיו אם יועלה גיל הפרישה לגיל 67 לגבר ולאישה, לבין התחייבויות הקרן כשגיל הפרישה לגבר 67 ולאישה 64."**
- תיקון בהתאם ייכלל בהצעה לתיקון חוק הפיקוח, בנוסף לתיקונים המפורטים בסעיף 2 לעיל.
- 3.2 תוקם ועדה, שחברים בה המפקח על הביטוח ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, שתפקידה יהיה להחליט בהסכמה עד ליום 30.6.2009, כי הקדמת יציאה לקצבת זקנה לאישה בקרנות הפנסיה הותיקות מגיל 64 לגיל 62, לא תלווה בהפחתת סכום הקצבה כאמור בסעיף 13 לתקנון האחד, אלא באמצעות הגדלת תשלומיהם של המבוטחים והפנסיונרים בקרנות הפנסיה.

- 3.3 תוקם ועדה נוספת, שחברים בה הממונה על אגף התקציבים במשרד האוצר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, שתפקידה יהיה להחליט בהסכמה עד ליום 30.6.2009, על מקורות מימון שיידרשו, ככל שיידרשו, לכיסוי העלות הנובעת מהשהיית העלאת גיל הפרישה מגיל 62 לאישה, כאמור בהצעת החוק. לא התקבלה החלטה כאמור בסעיף קטן זה - הסכום בגין העלות האמורה ייוסף לסיוע הממשלתי.
4. ההסתדרות הודיעה כי תפעל לחתימה על הסכם קיבוצי, אחד או יותר, בו יוסדרו, בין היתר, הנושא של העלאת שיעור דמי גמולים לקרנות הפנסיה, והנושא של גיל פרישה מעבודה.
5. העלות הכוללת בגין סעיף 2 לעיל ובגין השינויים בתקנון האחיד כאמור בסעיף 6 להלן, מסתכמת ב- 5,300,000,000 ₪. הסכום האמור יתווסף לסיוע הממשלתי כאמור בסעיף 78(א)(1) לחוק הפיקוח. תיקון בהתאם ייכלל בהצעה לתיקון חוק הפיקוח, כאמור בסעיף 2 לעיל.
6. המפקח על הביטוח הודיע, שיתקן את התקנון האחיד, כך שיוכנסו בו השינויים המתחייבים שיוכנסו בחוק הפיקוח בהתאם לסיכום הדברים וכמפורט במכתבו מיום 5.1.2004 למר שלמה שני, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות. המכתב מצורף בזאת כנספח לסיכום דברים זה.
7. 7.1 הסיוע הממשלתי כאמור בסעיף 78 לחוק הפיקוח ובתוספת הסכום כאמור בסעיף 5 לעיל (ובכפוף לתיקון סעיף 78(א)(1) לחוק הפיקוח), יועבר בשיעורים, בהתאם ללוח סילוקין שיוכן על-ידי המפקח על הביטוח על-דעת הממונה על אגף התקציבים, על יסוד הערכות האקטוארים של קרנות הפנסיה שחל בהן התקנון האחיד, לעניין התחייבויות הקרנות, כפי שיתוקן בהתאם להסכמות בסיכום דברים זה.
- 7.2 לוח הסילוקין יגדיר את חלוקת הסיוע הממשלתי לכל אחת מקרנות הפנסיה הותיקות מדי שנה בשנה, והוא יוכן עד ליום 31.8.2005, על-יסוד הערכות האקטוארים הנ"ל של קרנות הפנסיה הותיקות ליום 31.12.2004. עותק ממנו יימסר להסתדרות ויצורף לסיכום דברים זה.
8. כל האמור בסיכום דברים זה ייכנס לתוקף עם תיקון חוק הפיקוח והתקנון האחיד בהתאם לאמור בסיכום הדברים.
9. מבלי לגרוע מתוקפו של סיכום דברים זה, מוסכם כי לגבי שינויים עתידיים שיעשו במסגרת של הליכי חקיקה בנושאים הקשורים לסיכום דברים זה, יבואו הצדדים בדברים וינסו להגיע להסכמות בדרך של הידברות. לא הגיעו הצדדים להסכמות, יהא רשאי כל צד לנקוט בכל אמצעי העומד לרשותו.
10. כל הנספחים מהווים חלק בלתי נפרד מסיכום דברים זה.

ח"כ עמיר פרץ
יו"ר ההסתדרות העובדים הכללית החדשה

ח"כ בנימין נתניהו
שר האוצר

הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון

י' בטבת התשס"ד
4 בינואר 2004
שה. 116-2004

לכבוד
מר שלמה שני
יו"ר האגף לאיגוד מקצועי
הסתדרות העובדים הכללית החדשה

א.נ.,

הנדון: התקנון האחד

להלן יפורטו התיקונים שיוכנסו בנוסח התקנון האחד לאחר תיקון חוק הפיקוח על עסקי הביטוח, התשמ"א-1981 (להלן: חוק הפיקוח), כאמור בסיכום הדברים מיום 5/1/2004 בין שר האוצר ליו"ר הסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן: סיכום הדברים):

1. תקרת העלייה הריאלית בשכר הקובע לקצבה - יוכנסו השינויים המתחייבים מהתיקון המוצע בחוק הפיקוח. בהתאם לכך ישונה חודש הבסיס לאוקטובר 2003 (במקום מרץ 1996) ותתייתר התוספת לשכר הקובע לחישוב קצבה כאמור בסעיף 47 לתקנון האחד;
2. דמי ניהול - יוכנסו השינויים המתחייבים מהתיקון המוצע בחוק הפיקוח;
3. הגדרת "אלמנת פנסיונר" תשונה כך שתכלול גם מי שהייתה לבת זוגו של הפנסיונר לאחר חודש הזכאות הראשון לקצבת זקנה וגרה עימו במשך לפחות שנתיים רצופות עד ליום בו נפטר, ובלבד שבאותו המועד גילה היה גיל קצבת זקנה לנשים בהתאם לתאריך לידתה. הגדרת "אלמן פנסיונרית" תשונה בהתאמה;
4. הגדרת "הורה" תשונה כך שתכלול גם את אמו או אביו של בן זוגו של מבוטח או פנסיונר;
5. חודש הזכאות הראשון לקבלת קצבת שאיר מבוטח יהיה החודש העוקב לחודש פטירתו של המבוטח, למעט במקרה בו המבוטח נפטר במהלך החודש ולא היה זכאי לחלק מהמשכורת בגין אותו החודש;
6. "חודש ראשון לעדכון קצבאות" יוגדר כחודש בו עלה המדד שפורסם באותו חודש ב- 4.25% או יותר לעומת מדד בסיסי לעדכון קצבאות, או חודש נובמבר 2004 - לפי המוקדם מביניהם;
7. "חודש אחר לעדכון קצבאות" יוגדר כחודש בו עלה המדד שפורסם באותו חודש ב- 4.25% או יותר לעומת מדד חודש לעדכון קצבאות קודם, או החודש בו חלפו 24 חודשים מחודש עדכון קצבאות קודם - לפי המוקדם מביניהם;

8. יתומי מבוטח או פנסיונר, כהגדרתם בתקנון האחיד, שהיו שאיריו היחידים במועד בו הוא נפטר, ושכל אחד מהם מלאו לו במועד הפטירה לפחות 18 שנים, יהיו רשאים לבקש מהקרן החזר כספים;

9. הגדרת "שיעור המשרה בחודש ביטוח (באחוזים)" תשונה באופן הבא כך שעד לחודש אוקטובר 2003 תכיר הקרן בשיעור משרה העולה על 100% ובלבד שהתקיימו התנאים האלה:

א. המבוטח הועסק אצל יותר ממעביד אחד;

ב. שיעור המשרה אינו עולה על 150%;

ג. הקרן נתנה לכך אישור מראש.

10. סעיף 72 לתקנון האחיד, שעניינו מועד תשלום קצבה, ישונה כך שקצבה עבור חודש הזכאות הראשון תשולם לא יאוחר מהיום התשיעי של החודש העוקב לחודש הזכאות הראשון לקצבה, וכל קצבה אחרת תשולם ביום הראשון של כל חודש בשל החודש שחלף;

11. נוסחת ערכי פידיון - מבוטח לשעבר ושאירי מבוטח, כהגדרתם בתקנון האחיד, שאינם זכאים לקבל מהקרן קצבה, יהיו זכאים להחזר כספים בהתאם לנוסחה הראשונה בנספח ז' לתקנון האחיד;

12. האמור בנספח א' לתקנון האחיד - שעניינו גיל קצבת זקנה - יוחלף באמור בטבלה המצורפת כנספח למכתב זה.

בנוסף לאמור לעיל, יובהר בזאת כי תקופות ביטוח בקרנות הפנסיה הותיקות שהוכרו בעבר, על פי רישומי הקרן כתקופות ביטוח בתכנית פנסיה מקיפה - ייחשבו ככאלה גם במסגרת התקנון האחיד.

כמו כן, הריני להודיעך כי במאזנים האקטואריים של קרנות הפנסיה הותיקות יינתן ביטוי בהנחות האקטואריות לשיטת הצמדת שכר מבוטח לא פעיל כפי שמופיעה בתקנון האחיד.

בכבוד רב,

אייל בן-שלוש

הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון

נספח א' - גיל פרישה לפנסיה

גיל פרישה לגבר	תאריך הלידה (חודש ושנה)
65	עד סוף חודש מרס 1939
65 ו-4 חודשים	אפריל 1939 - אוגוסט 1939
65 ו-8 חודשים	ספטמבר 1939 - אפריל 1940
66	מאי 1940 - דצמבר 1940
66 ו-4 חודשים	ינואר 1941 - אוגוסט 1941
66 ו-8 חודשים	ספטמבר 1941 - אפריל 1942
67	חודש מאי 1942 ואילך

גיל פרישה לאשה	תאריך הלידה (חודש ושנה)
60	עד סוף חודש מרס 1944
60 ו-4 חודשים	אפריל 1944 - אוגוסט 1944
60 ו-8 חודשים	ספטמבר 1944 - אפריל 1945
61	מאי 1945 - דצמבר 1945
61 ו-4 חודשים	ינואר 1946 - אוגוסט 1946
61 ו-8 חודשים	ספטמבר 1946 - אפריל 1947
62	מאי 1947 - דצמבר 1949
62 ו-4 חודשים	ינואר 1950 - אוגוסט 1950
62 ו-8 חודשים	ספטמבר 1950 - אפריל 1951
63	מאי 1951 - דצמבר 1951
63 ו-4 חודשים	ינואר 1952 - אוגוסט 1952
63 ו-8 חודשים	ספטמבר 1952 - אפריל 1953
64	מאי 1953 ואילך